

Pył PM10 składa się z mieszaniny cząstek zawieszonych w powietrzu, będących mieszaniną substancji organicznych i nieorganicznych. Może on zawierać substancje toksyczne np. wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne (np. benzo/a/piren), metale ciężkie oraz dioksyny i furany. Pył PM10 zawiera cząstki o średnicy mniejszej niż 10 mikrometrów, które mogą docierać do górnych dróg oddechowych i płuc. Dopuszczalny poziom PM10 w powietrzu w ocenie jakości powietrza określonej na podstawie stężeń 24-godz. (norma średniodobowa) wynosi $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$ i nie może przekraczany więcej niż 35 dni w roku kalendarzowym, natomiast dopuszczalny poziom PM10 w powietrzu określany na podstawie stężeń średnich rocznych wynosi $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$. [35, 40]

UWAGA: Strzałka w górę oznacza wzrost liczby stref w klasie C charakteryzującej się poziomem stężeń powyżej poziomu dopuszczalnego, strzałka w dół oznacza spadek liczby stref w klasie C charakteryzującej się poziomem stężeń powyżej poziomu dopuszczalnego, strzałka pozioma oznacza utrzymanie liczby stref zakwalifikowanych do poszczególnych klas (A i C) na niezmiennym poziomie.

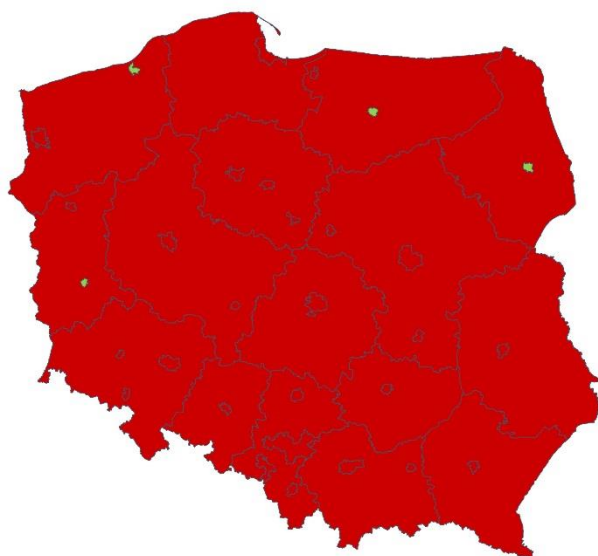
Jakość powietrza w strefach – PM10 (liczba stref w klasie A, C)

Obie strefy w województwie opolskim zostały zakwalifikowane do klasy C charakteryzującej się poziomem stężeń PM10 powyżej poziomu dopuszczalnego. Liczba stref w klasie C nie zmieniła się

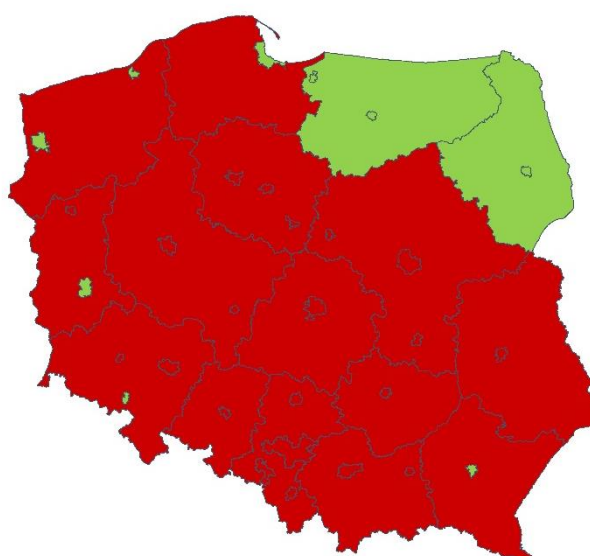
Poziom zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego PM10 jest podstawowym wskaźnikiem opisującym jakość środowiska, w tym stopień narażenia człowieka na zagrożenie zdrowotne. W stopniu pośrednim charakteryzuje stan techniczny i stopień nowoczesności technologii produkcyjnych, proekologiczność systemu transportowego, jak również funkcjonujące wzorce konsumpcji. Rocznej oceny jakości powietrza na terenie Polski pod względem PM10, po zmianie metodyki badawczej w 2010 roku, dokonuje się w 46 strefach, które zostały określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska, w tym w 2 strefach wyróżnionych na terenie województwa opolskiego (miasto Opole i pozostała część województwa stanowiąca strefę opolską) [58].

Klasyfikacja obowiązujących stref dla PM10 (klasy stref)* na podstawie oceny jakości powietrza ze względu na ochronę zdrowia ludzi

pył PM10 (klasy stref)* w Polsce wg województw w 2010 r.

pył PM10 (klasy stref)* w Polsce wg województw w 2016 r.

Klasy stref* pod kątem ochrony zdrowia

- A - poziom stężeń nie przekracza poziomu dopuszczalnego
- C - poziom stężeń powyżej poziomu dopuszczalnego

Źródło: GiOŚ

OOT 2018

*klasa stref przypisywana każdej strefie jest najmniej korzystną spośród uzyskanych z klasyfikacji według parametrów dla tego zanieczyszczenia – w przypadku pyłu PM10 jest to klasa mniej korzystna z dwóch: określonej na podstawie stężeń 24-godz.(norma średniodobowa) oraz określonej na podstawie stężeń średnich rocznych. **Przy analizie i interpretacji wyników klasyfikacji stref należy pamiętać, że zaliczenie strefy do klasy C wynikające z wystąpienia przekroczeń odpowiedniej wartości kryterialnej stężeń substancji na określonym, z reguły dość ograniczonym, obszarze strefy nie powinno być utożsamiane ze złą oceną jakości powietrza na terenie całej strefy.** W poprzednich ocenach rocznych liczba stref

zaliczonych w Polsce do klasy C nigdy nie przekraczała 50% łącznej liczby stref w kraju. Liczba stref w klasie C dla PM10 w poprzednich latach stanowiła około 35-46% w latach 2007-2009 (przy łącznej liczbie 170 stref w kraju) i około 22-27% w latach 2005-2006 (gdy w kraju były 362 strefy). Obserwowana zmiana wyników klasyfikacji stref za 2010 rok, w stosunku do wyników ocen za poprzednie lata, jest rezultatem zmiany układu stref podlegających ocenie.

- Analizując sytuację pod kątem zanieczyszczenia powietrza pyłem PM10 w 2010 roku obie strefy wyznaczone na terenie województwa opolskiego zaliczono do klasy C. We wszystkich strefach zaliczonych w województwie do klasy C miało miejsce przekroczenie poziomów dopuszczalnych dla stężeń 24-godzinnych PM10 oraz przekroczenie dopuszczalnych stężeń średnich rocznych. Spośród 46 stref na terenie kraju, tylko 4 (około 9%) zaliczono do klasy A oznaczającej brak przekroczeń kryterialnych pyłu PM10 i były to strefy miasta lub aglomeracje. Do klasy C zakwalifikowano w Polsce 42 strefy (około 91%). W strefach zaliczonych do klasy C zawsze miało miejsce przekroczenie poziomów dopuszczalnych dla stężeń 24 godz. pyłu PM10 – w połowie z nich również wystąpiło przekroczenie dopuszczalnych stężeń średnich rocznych.
- W 2016 roku do klasy C zaliczono obie wyodrębnione na terenie województwa opolskiego strefy – tj. w miasto Opole i pozostałą część województwa stanowiącą strefę opolską. W obu strefach zaliczonych w województwie do klasy C miało miejsce przekroczenie poziomów dopuszczalnych dla stężeń 24-godzinnych PM10, nie odnotowano natomiast przekroczenia dopuszczalnego poziomu dla średniego rocznego. W Polsce, w 2016 r. 35 (około 76%) z 46 stref uzyskało klasę C. W każdej ze stref zaliczonych dla klasy C odnotowano przekroczenia poziomu dopuszczalnego dla stężenia 24-godzinnego PM10 w skali roku. W około jednej czwartej z nich (9 stref) równocześnie wystąpiło przekroczenia dopuszczalnych stężeń średnich rocznych. Klasę A przypisano 11 strefom w Polsce (ok. 24%). Są to strefy leżące na terenie 7 województw.